

Z
S
T
A
V
L
J
A
N
E

Z
A
Š
T
I
Ć
E
N
E

PRIMJENA PROTOKOLA O POSTUPANJU
U SLUČAJU NASILJA U OBITELJI

**ZAJEDNICA SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM - SOIH
MREŽA ŽENA S INVALIDITETOM**

PROJEKT “POTPORA ŽENAMA S INVALIDITETOM U SPRJEČAVANJU OBITELJSKOG NASILJA”

„Nasilje je smrt duše“

Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji na snazi je od 2005. godine i utemeljen je na zakonskim i podzakonskim aktima te na sadržaju i obvezama propisanim Nacionalnom strategijom zaštite od nasilja u obitelji od 2005. – 2007. godine. Protokolom je uređen sustav postupanja i pravovremenog reagiranja nadležnih tijela u slučaju obiteljskog nasilja.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Kampanjom za borbu protiv nasilja nad ženama 2006./2007., kao i Kampanjom za borbu protiv obiteljskog nasilja nad ženama 2006./2008., dalo je značajan poticaj primjeni Protokola i podizanju svijesti o nasilju i postupanju u slučaju nasilja, kako kod državne i lokalne uprave, tako i unutar cjelokupne populacije. Jedno od velikih postignuća prve Kampanje je osnivanje **SOIH-SOS telefona za žene s invaliditetom žrtve nasilja** radi sprječavanja nasilja nad najranjivijom skupinom žena.

Međutim, o nasilju nad ženama s invaliditetom se još uvijek nedovoljno zna jer ga žene vrlo rijetko prijavljuju. Razlozi tome su brojni među kojima su najveći ekonomska i ovisnost o pomoći nasilnika u svakodnevnom životu.

U cilju upoznavanja žena s invaliditetom s Protokolom i osnaživanja za prijavljivanje nasilja Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH u partnerstvu s udrugama osoba s invaliditetom u pet gradova RH, a uz financijsku potporu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti provodi projekt “**Potpورا ženama s invaliditetom u sprječavanju obiteljskog nasilja**”.

Ovaj Priručnik treba poslužiti osnaživanju žena s invaliditetom kao poticaj za prijavljivanje nasilja, a kod ostalih građana potaknuti solidarnost za prijavu istog.

Priručnik će također pružiti informacije o uređenosti sustava podrške u slučaju nasilja – propisanim procedurama u kojima se točno navodi tko, kada i kako postupa te kome je obavezan dati informacije i od koga zahtjevati intervenciju.

U Priručniku se nakon procedura propisanih Protokolom prikazuju specifičnosti postupanja vezanih za žene s invaliditetom kao i dokumenti koji to uređuju.

Priručnik također treba potaknuti nadležne

institucije za postupanje uvažavajući specifičnosti pojedine vrste invaliditeta prilikom postupanja.

PRIMJENA PROTOKOLA O POSTUPANJU U SLUČAJU NASILJA U OBITELJI

ŠTO JE NASILJE?

Nasilje u obitelji prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 137/09, 14/10, 60/10) je svaki oblik tjelesnog, psihičkog, spolnog ili ekonomskog nasilja, a osobito:

- tjelesno nasilje, odnosno primjena fizičke sile bez obzira je li nastupila tjelesna ozljeda ili nije,
- tjelesno kažnjavanje i drugi načini ponižavajućeg postupanja prema djeci u odgojne svrhe,
- psihičko nasilje, odnosno primjena psihičke prisile koja je prouzročila osjećaj straha, ugroženosti, uznemirenosti ili povrede dostojanstva, verbalno nasilje, verbalni napadi, vrijeđanje, psovanje, nazivanje pogrdnim imenima ili na drugi način grubo verbalno uznemiravanje, uhođenje ili uznemiravanje preko svih sredstava za komuniciranje ili preko elektroničkih i tiskanih medija ili na drugi način ili komuniciranja s trećim osobama, protupravna izolacija ili ugrožavanje slobode kretanja (u daljnjem tekstu: uhođenje i uznemiravanje),
- spolno nasilje, odnosno spolno uznemiravanje,
- ekonomsko nasilje pod kojim se podrazumijeva oštećenje ili uništenje osobne i zajedničke imovine ili zabrana ili onemogućavanje korištenja osobne i zajedničke imovine ili pokušaj da se to učini te oduzimanje prava ili zabrana raspolaganja osobnim prihodima ili imovinom stečenom osobnim radom ili nasljeđivanjem, onemogućavanje zapošljavanja ili rada, prisiljavanje na ekonomsku ovisnost, uskraćivanje sredstava za održavanje zajedničkog kućanstva i skrb o djeci ili drugim uzdržavanim članovima zajedničkog kućanstva.

PRIJAVLJIVANJE NASILJA

Zdravstveni radnici, stručni radnici u djelatnosti socijalne skrbi, obiteljske prevencije i zaštite, odgoja i obrazovanja te stručni radnici zaposleni u vjerskim ustanovama, humanitarnim organizacijama, udrugama civilnog društva u djelokrugu djece i obitelji obvezni su prijaviti policiji ili državnom odvjetništvu počinjenje nasilja u obitelji za koje su saznali u obavljanju svojih poslova.

Novčanom kaznom u iznosu od najmanje

3.000,00 kuna kaznit će se osobe koje prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji imaju obvezu prijave nasilja, a koje ne prijave policiji ili državnom odvjetništvu počinjenje nasilja u obitelji za koje su saznale obavljajući svoju djelatnost (NN 137/09).

OBVEZE NADLEŽNIH TIJELA PREMA PROTOKOLU

POLICIJA

U slučaju zaprimanja dojave o nasilju ili zaprimanja zahtjeva za pružanje pomoći osobi izloženoj bilo kojem obliku ili modalitetu nasilja u obitelji, službena osoba dužna je:

- žurno i bez odgode uputiti na mjesto događaja, kada je moguće, najmanje dva policijska službenika/ce (po mogućnosti različitog spola) radi pružanja intervencije, tj. provjere dojave ili zahtjeva (provjeru je potrebno izvršiti i u slučaju zatvorenog stana/kuće),
- temeljem uvida u zatečeno stanje odmah poduzimati mjere i radnje u cilju trenutne zaštite i pružanja potrebne zdravstvene i druge pomoći osobi oštećenoj nasiljem, te sprječavanja počinitelja u daljnjem nasilničkom ponašanju,
- pribaviti podatke kao i obavijesti potrebne za razjašnjavanje i dokazivanje prekršajnog ili kaznenog djela,
- upoznati počinitelja nasilja s mjerama koje će se protiv njega poduzeti, a s ciljem trenutnog prekidanja nasilja i pomoći počinitelju u promjeni ponašanja,
- privedi počinitelja nasilja u obitelji u prostor policije radi zadržavanja, podnijeti Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog prekršaja Nasilničkog ponašanja u obitelji, odnosno podnijeti kaznenu prijavu zbog kaznenog djela Nasilničkog ponašanja u obitelji, te počinitelja privedi prekršajnom sucu, odnosno istražnom sucu, sukladno važećim zakonskim propisima,
- ukoliko žrtva nasilja traži smještaj u sklonište ili Dom za djecu i odrasle osobe žrtve nasilja u obitelji, od nadležnog centra za socijalnu skrb zatražit će se poduzimanje mjera potrebnih da se žrtvu odmah smjesti u odgovarajuće sklonište, a u slučaju da to centar zbog opravdanih okolnosti nije u mogućnosti izvršiti, prijevoz žrtve do skloništa obaviti će policijski službenici, čuvajući pri tome tajnost i sigurnost adrese smještaja,
- ukoliko je potrebno žurno zbrinuti žrtvu obiteljskog nasilja, posebno dijete ili

maloljetnika, ili obaviti obavijesni razgovor s djetetom ili maloljetnikom, odmah zatražiti dolazak i intervenciju socijalnog radnika centra za socijalnu skrb radi zbrinjavanja i zaštite dobrobiti djeteta vodeći računa da boravak u policijskoj postaji bude što kraći,

- izraditi i uputiti pisane obavijesti centru za socijalnu skrb o poduzetom i utvrđenom u svrhu poduzimanja socijalno-intervencijskih mjera ili mjera obiteljsko-pravne zaštite,
- u slučaju da je nasilje u obitelji počinjeno od strane osobe liječene od alkoholizma ili drugih ovisnosti i/ili osobe s duševnim smetnjama, o tome odmah izvijestiti centar za socijalnu skrb radi poduzimanja zakonom predviđenih ovlasti.

CENTRI ZA SOCIJALNU SKRB

Kada djelatnik/ca centra za socijalnu skrb od bilo koga i na bilo koji način u svom radu (pisanim putem, telefonom, usmenom dojavom, saznanjem iz medija i tijekom nekog drugog postupka koji se vodi pred istim centrom za socijalnu skrb ili na bilo koji drugi način) stekne saznanja o nasilju u obitelji ili zaprimi obavijest o sumnji da je počinjeno nasilje u obitelji, dužan je:

- odmah po saznanju ili zaprimanju dojave o obiteljskom nasilju žurno i bez odgode izvršiti prijavu policiji bez obzira je li to već učinilo drugo tijelo, te dostaviti sve zaprimljene obavijesti o slučaju, a o dojavi i saznanju izraditi službenu bilješku u koju će se unijeti podaci o žrtvi, počinitelju te počinjenom nasilju i žurno oformiti spis,
- u slučaju pokrenutih kaznenih ili prekršajnih postupaka vezanih uz nasilje u obitelji centar će u svakom pojedinom slučaju, rukovodeći se načelom najboljeg interesa djeteta, vrlo pažljivo razmotriti jesu li cjelovito zaštićena prava i interesi djeteta te, u protivnom, djetetu imenovati posebnog skrbnika za potrebe tih postupaka,
- u slučaju da je dijete postalo žrtva obiteljskog nasilja na način da je bilo izravno izloženo nasilju ili da je svjedočilo nasilju, centar za socijalnu skrb će žurno izreći odgovarajuće mjere obiteljsko pravne zaštite vodeći računa o svim okolnostima slučaja, redovito (najmanje 2 puta mjesečno) i pažljivo nadzirati izvršavanje provođenja mjera i postignute rezultate pri čemu je dužan izraditi odgovarajuće izvješće ili službenu bilješku. Pri evaluaciji rezultata izrečene mjere naročito će se uzeti u obzir stajalište djeteta o prilikama u kojima živi

- pri čemu će se zatražiti pomoć odgovarajućih stručnih službi i ustanova. Po potrebi, ukoliko izrečena mjera ne daje rezultate, centar će odnosnu mjeru zamijeniti drugom mjerom, a pri izboru nove mjere naročito će voditi računa o konkretnim prilikama i potrebama,
- djelatnik centra za socijalnu skrb dužan je odmah se odazvati na poziv policije radi trenutnog zbrinjavanja djeteta ili maloljetnika i obavijesnog razgovora kod postupanja u vezi nasilja u obitelji.

ZDRAVSTVENE USTANOVE

U slučaju sumnje da je ozljeda ili zdravstveno stanje posljedica nasilja u obitelji, zdravstveni djelatnik treba:

- posebno obzirno razgovarati s osobom te je navesti da mu se kao zdravstvenom djelatniku povjeri o postojanju nasilja u obitelji i saznati što više okolnosti u vezi s povredom ili zdravstvenim stanjem,
- podnijeti prijavu policiji i područnom uredu HZZO-a prema prebivalištu osigurane osobe,
- ukoliko je žrtva nasilja u obitelji osoba s duševnim smetnjama ili osoba liječena od alkoholizma i drugih ovisnosti, po potrebi je uputiti na liječenje odnosno prisilno hospitalizirati i o tome obavijestiti centar za socijalnu skrb i policiju,
- ukoliko je počinitelj nasilja u obitelji osoba s duševnim smetnjama ili osoba liječena od alkoholizma i drugih ovisnosti, po potrebi ga uputiti na liječenje odnosno prisilno hospitalizirati i o tome obavijestiti centar za socijalnu skrb i policiju, a prije njenog puštanja zdravstveni djelatnici o tome moraju obavijestiti žrtvu.

ODGOJNO-OBRAZOVNE USTANOVE

Učitelji i stručni suradnici dužni su poduzimati mjere zaštite prava djeteta/učenika te o svakom kršenju tih prava, posebice o oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, spolne zlouporabe, zanemarivanja ili nehajnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja, odmah:

- ukoliko je dijete/učenik povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može pretpostaviti da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne medicinske pomoći

ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, otpratiti ili osigurati pratnju djeteta od strane stručne osobe liječniku/ci te sačekati liječničku preporuku o daljnjem postupanju,

- žurno izvijestiti ravnatelja škole koji će izvršiti prijavu policiji i obavijestiti centar za socijalnu skrb te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima slučaja i aktivnostima koje će se poduzeti, te na traženje državnog odvjetništva ili policije odmah dostaviti svu dokumentaciju vezanu uz razjašnjavanje i dokazivanje kažnjive stvari,
- ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje je izazvalo traumu, savjetovati se sa stručno-razvojnom službom odgojno-obrazovne ustanove, stručnjacima centra za socijalnu skrb kojeg je obavijestio o slučaju te sa drugom stručnom službom izvan ustanove o načinu postupanja i pomoći djetetu žrtvi nasilja u obitelji u okviru odgojno-obrazovne ustanove.

PRAVOSUDNA TIJELA

Pravosudna tijela (sudovi i/ili državno odvjetništvo) moraju:

- u predmetima vezanim uz nasilje u obitelji postupati žurno,
- osigurati zaštitu žrtve pri dolasku na sud i unutar suda, omogućavanjem davanja iskaza odvojeno od počinitelja te fizičkom zaštitom žrtve u suradnji s policijom.

SANKCIJE ZA ZAŠTITU OD NASILJA U OBITELJI

Predviđene prekršajno-pravne sankcije prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 137/09) su:

- zaštitne mjere
- kazna zatvora (najdulje do 90 dana)
- novčana kazna (od 1.000,00 do preko 15.000,00 kuna)
- druge prekršajno-pravne sankcije propisane Prekršajnim zakonom

Sud može nad počiniteljem nasilja u obitelji primijeniti sljedeće zaštitne mjere:

- obveznog psihosocijalnog tretmana,
- zabrane približavanja žrtvi nasilja u obitelji,
- zabrane uznemiravanja ili uhođenja osobe izložene nasilju,
- udaljenja iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora,
- obveznog liječenja od ovisnosti,
- oduzimanje predmeta koji je namijenjen ili uporabljen u počinjenju prekršaja.

Počinitelj nasilja u obitelji dužan je postupati u skladu s primijenjenom zaštitnom mjerom.

Počinitelj koja ne postupa prema primijenjenoj zaštitnoj mjeri kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu koji ne može biti manji od 3.000,00 kuna ili kaznom zatvora od najmanje 10 dana.

SOIH - SOS TELEFON ZA ŽENE S INVALIDITETOM ŽRTVE NASILJA

SOIH - SOS telefon za žene s invaliditetom žrtve nasilja pušten je u rad 2007. godine.

Ured SOIH - SOS telefona smješten je u prostorijama Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH, Savska cesta 3/1.

Broj SOS telefona je **01 48 13 999** a radi svake srijede od 16 do 18 sati s organiziranim dežurstvom dviju žena s invaliditetom koje su prošle višegodišnje edukacije.

Cilj rada SOS telefona je podrška i osnaživanje žena s invaliditetom, promicanje jednakih mogućnosti i ravnopravnosti, zaštita prava kao i poboljšanje društvenog položaja žena s invaliditetom i ostvarenje prava na život bez nasilja i diskriminacije.

SPECIFIČNOSTI VEZANE ZA ŽENE S INVALIDITETOM

Pored prethodno navedenog za žene s invaliditetom potrebno je omogućiti:

- pružanje informacija i komuniciranje, zadovoljavajući specifičnosti pojedine vrste invaliditeta:
  - znakovni jezik ili pisani tekst za gluhe žene,
  - znakovni jezik za gluhoslijepe žene,
  - razumljiva govorna komunikacija ili Braillovo pismo za slijepe žene,
  - pažljivo i strpljivo slušanje i razumijevanje žena s govornim teškoćama,
  - komuniciranje jasnim i kratkim rečenicama sa ženama s intelektualnim teškoćama,
  - osiguranje pomoći druge osobe (pratnja slijepoj i gluhoslijepoj osobi, tumač gluhoj i gluhoslijepoj osobi),
  - osobni asistent osobama s najtežim tjelesnim invaliditetom,
- pristup bez fizičkih barijera,
- prilagođen prijevoz,
- neophodna ortopedska i druga tehnička pomagala.

KONVENCIJA O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM

Članak 6.

Žene s invaliditetom

1. Države potpisnice priznaju da su žene i djevojke s invaliditetom izložene višestrukoj diskriminaciji te će u tom smislu poduzeti mjere radi osiguranja punog i ravnopravnog uživanja svih njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda.
2. Države potpisnice će poduzeti sve odgovarajuće mjere radi osiguranja punog razvoja, napretka i osnaživanja položaja žena kako bi im zajamčile korištenje i uživanje ljudskih prava i temeljnih sloboda navedenih u ovoj Konvenciji.

Članak 15.

Sloboda od mučenja ili okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja

1. Nitko ne smije biti podvrgnut mučenju ili okrutnom, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Posebno, nitko ne smije biti podvrgnut medicinskim ili znanstvenim pokusima bez svojega slobodnog pristanka.
2. Države potpisnice će poduzeti sve djelotvorne zakonodavne, upravne, pravosudne i druge mjere kako bi spriječile da osobe s invaliditetom, na jednakopravnoj osnovi s drugima, ne budu podvrgnute mučenju ili okrutnom, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.

Članak 16. stavak 5.

Sloboda od izrabljivanja, nasilja i zlostavljanja
Države potpisnice će uvesti djelotvorno zakonodavstvo i politiku, uključujući zakonodavstvo i politike usmjerene na žene i djecu, kako bi osigurale da se slučajevi izrabljivanja, nasilja i zlostavljanja osoba s invaliditetom identificiraju i istraže, i gdje je to primjereno, kazneno gone.

AKCIJSKI PLAN VIJEĆA EUROPE ZA PROMICANJE PRAVA I POTPUNOG SUDJELOVANJA U DRUŠTVU OSOBA S INVALIDITETOM: POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA OSOBA S INVALIDITETOM U EUROPI 2006. - 2015.

Akcijska smjernica br. 13: Zaštita od nasilja i zlostavljanja
3.13.3. Konkretni aktivnosti država članica

NACIONALNA STRATEGIJA IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI ZA OSOBE S INVALIDITETOM OD 2007. - 2015. GODINE

Područje djelovanja

2.8. Pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja

Mjere:

- I. Osigurati zaštitu osoba s invaliditetom od nasilja i zlostavljanja učinkovitim provedbom politika i zakona, tamo gdje je to potrebno,
  - II. promicati dostupnost i pristup tečajevima za naobrazbu osoba s invaliditetom radi smanjivanja rizika od nasilja i zlostavljanja, primjerice, organizirati tečajeve za izgradnju samopouzdanja i osnaživanja,
  - III. razviti postupke, mjere, protokole prilagođene osobama s invaliditetom, da bi se unaprijedilo otkrivanje nasilja i zlostavljanja te zajamčilo provođenje potrebnih radnji protiv počinitelja, te kako bi se osobama s invaliditetom osigurao oporavak i odgovarajuće profesionalno savjetovanje u slučaju emocionalnih problema,
  - IV. osigurati da osobe s invaliditetom koje su žrtve zlostavljanja i nasilja, uključujući i nasilje u obitelji, imaju pristup odgovarajućim uslugama podrške, uključujući oporavak,
  - V. sprječavati nasilje i boriti se protiv nasilja, lošeg postupanja i zlostavljanja u svim situacijama, pružajući podršku obiteljima, podižući razinu svijesti i upućenosti javnosti, promicanjem rasprava i suradnje između zainteresiranih strana,
  - VI. podupirati osobe s invaliditetom, osobito žene, i njihove obitelji, u slučajevima zlostavljanja pružanjem informacija i osiguravanjem pristupa uslugama,
  - VII. osigurati da djeluju svi sustavi za zaštitu od zlostavljanja osoba s invaliditetom u psihijatrijskim ustanovama, domovima i ustanovama socijalne skrbi, sirotištima i drugim institucijskim okruženjima,
  - VIII. osigurati provedbu odgovarajuće naobrazbe svih djelatnika koji rade u posebnim ustanovama za osobe s invaliditetom te općim službama za podršku,
  - IX. obučiti policiju i sudske vlasti za uzimanje svjedočenja osoba s invaliditetom te za ozbiljnost postupanja u slučajevima zlostavljanja,
  - X. osigurati osobama s invaliditetom informacije o tome kako izbjeći pojavu nasilja i zlostavljanja, kako ih prepoznati i kako ih prijaviti,
  - XI. poduzeti na transparentan način učinkovite zakonodavne, administrativne, pravne ili druge mjere popraćene strogim sankcijama, te omogućiti njihovu neovisnu reviziju od strane predstavnika civilnog društva, da bi se spriječili svi oblici fizičkog ili mentalnog nasilja, ozljeđivanja ili zlostavljanja, zanemarivanja ili zapostavljanja, iskorištavanja ili otmica osoba s invaliditetom.
1. Izvršiti reviziju postojećih propisa radi sprečavanja diskriminacije osoba s invaliditetom s posebnim naglaskom na žene s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju,
  2. organizirati ciljano obrazovanje i usavršavanje policijskih i pravosudnih službenika u svrhu prilagodbe procesa svjedočenja i drugih sudskih postupanja, odnosno izjednačavanja prava osoba s invaliditetom na pristup navedenim procesima i postupcima,
  3. uvesti institut pravobranitelja za osobe s invaliditetom,
  4. pružati osobama s invaliditetom odgovarajuću stručnu pravnu pomoć na svim razinama,
  5. učiniti odgovarajuće arhitektonske prilagodbe za osobe s invaliditetom u ustanovama za osobe lišene slobode,
  6. organizirati kampanju o promicanju načela "informiranog pristanka" u medicinskim istraživanjima koja se provode nad osobama s invaliditetom,
  7. organizirati seminare u cilju osnaživanja osoba s invaliditetom za borbu protiv svih oblika nasilja,
  8. omogućiti osobama s invaliditetom dostupnost informacija o zaštiti od nasilja putem elektronskih i tiskanih medija,
  9. omogućiti osobama s invaliditetom - žrtvama nasilja odgovarajuću podršku za zapošljavanje,
  10. podizati razinu svijesti djelatnika u institucijama koje skrbe o osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju, o zabrani zlostavljanja i nasilja,
  11. uklanjati stereotipe o oštećenju kod osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju kao mogućem uzroku nasilja nad njima, te se boriti protiv njihova stigmatiziranja.

KOME SE OBRATITI?

Obavezno - Policiji 192

SOIH - SOS TELEFON ZA ŽENE S INVALIDITETOM ŽRTVE NASILJA

Tel: 01 4813 999

e-mail: soih@zg.t-com.hr

Ured državne uprave u Požeško-slavonskoj županiji

Sjedište ureda u Požegi

Predstojnica ureda: Kornelija Rodić, dipl. iur.

Županijska 11, 34 000 Požega

Centrala: 034 290 100

tel: 034 290 152

fax: 034 290 104

e-mail: ured.drzavne.uprave2@po.t-com.hr

POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA ODBOR ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

Predsjednica Iva Šnajder, dipl. ing.

Županijska 7, 34000 Požega

tel: 034 290 205

mob:099 2731 400

e-mail: ss-pozega-505@skole.t-com.hr

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM GRADA POŽEGE I ŽUPANIJE POŽEŠKO-SLAVONSKE

Županijska 19/3, 34000 Požega

tel: 034 313 946, fax: 034 273 149

e-mail: tjelesni_invalidi@po.t-com.hr

DRUŠTVO MULTIPLE SKLEROZE - POŽEGA

Trg Sv. Trojstva 1, 34550 Požega

tel/fax: 034 272 625

e-mail: dms_pozega@sdmsh.org

UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH OSOBA ŽUPANIJE POŽEŠKO SLAVONSKE

Sokolova 5, 34 000 Požega

Tel: 034 276 048

e-mail: udruga_gluhih_pz@yahoo.com

UDRUGA SLIJEPIH POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

Sokolova 5, 34000 Požega

tel: 034 312 153, fax: 034 273 457

SOIH - SOS TELEFON ZA ŽENE S INVALIDITETOM

01 48 13 999

Brošuru priredili:

Zorislav Bobuš, Marica Mirić, Ratmir Džanić, Martina Topalović i Ivan Begić

ZAJEDNICA SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM HRVATSKE - SOIH
Savska cesta 3, 10 000 Zagreb, tel. 01 4829 394, fax. 01 4812 551,
e-mail: soih@zg.t-com.hr

Zagreb, 2011.